

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci obvineného **slob. prof. sl. A. K.** pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na neverejnom zasadnutí v Bratislave 18. júna 2013 o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. mája 2012, sp. zn. 23 Tov 3/2012, podľa § 386 ods. 1, ods. 2 a § 388 ods. 1 Tr. por., takto

r o z h o d o l :

Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 30. mája 2012, sp. zn. 23 Tov 3/2012, a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

porušený zákon

v ustanoveniach § 261 ods. 3, § 132 ods. 1 a § 264 ods. 1 Tr. por.

v neprospech obvineného A. K..

Toto rozhodnutie **sa zrušuje.**

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Krajskému súdu v Trenčíne sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu **znovu prerokoval a rozhodol**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len krajský súd), po prerokovaní odvolania obžalovaného A. K. proti rozsudku Okresného súdu Prešov (ďalej len okresný súd) zo 14. decembra 2011, sp. zn. 41 Tv 4/2010, ktorý v celom rozsahu zrušil, uznal menovaného za vinného z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 5.9.2009 v čase okolo 03.00 hod. v bare M. na ulici S. v K., po predchádzajúcej vzájomnej dohode s D. Sz. fyzicky napadol F. J., nar. X. tak, že po tom, ako obč. Sz. tohto udrel päšťou do oblasti tváre, začal obč. J. udierať aj K., kde obaja udreli obč. J. do oblasti tváre najmenej 3 krát, následkom čoho tento spadol na zem, kde ho opätovne obaja najmenej 3 krát kopli do oblasti tváre, čím mu spôsobili zranenia a to pomliaždenie mäkkých tkanív v okoloočnicovej oblasti vpravo, tržnú ranku na hornej mihalnici pravého oka v mieste očného kútika, pomliaždenie koreňa nosa, pomliaždenie mäkkých tkanív v oblasti uhla sánky vľavo, pomliaždenie ľavej ušnice s dobou liečenia, prípadne aj práceneschopnosťou v trvaní 5 dní.

Za to mu uložil peňažný trest 200 eur s náhradným trestom odňatia slobody na 1 mesiac.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie obvinený písomným podaním obhajcu doručeným okresnému súdu 21. marca 2013.

Dovolacie námietky vymedzil v tých bodoch dovolacieho podania a s tou právnou a obsahovou charakteristikou, ktorá je uvedená v nasledujúcej časti tohto odôvodnenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako dovolací súd (§ 377

Tr. por.), vec prerokoval na neverejnom zasadnutí a zistil, že dovolanie nie je potrebné odmietnuť z formálnych dôvodov. Zároveň zistil, že vecne je dovolanie sčasti dôvodné, čo vylučuje jeho preskúmanie vo zvyšku dovolacích námietok (ako bude vysvetlené ďalej).

V bode II.a dovolania sú uvedené námietky proti hodnoteniu dôkazov a v nadväznosti na to proti skutkovým zisteniam napadnutého rozsudku. Také okolnosti nie sú v dovolacom konaní uplatniteľné, nakoľko v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže dovolací súd skúmať a meniť.

Neuplatniteľná je v dôsledku obžalovacej zásady (§ 2 ods. 15 Trestného poriadku) aj námietka nestíhania ďalšej na skutkovom deji zúčastnenej osoby (bod IV. dovolania), ktorej (námietke) navyše nezodpovedá ani žiaden dovolací dôvod.

V bode II.B dovolania sú namietané chyby postupu súdu pri výsluchu svedkov na hlavnom pojednávaní 17. júna 2011, v ktorých (chybách) sa vidí závažné porušenie práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku) a okolnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku).

Splnený je dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Je splnená i podmienka predchádzajúceho uplatnenia dotknutej okolnosti v pôvodnom konaní (§ 371 ods. 4 Trestného poriadku), a to obsahom odvolania terajšieho dovolateľa proti rozsudku okresného súdu.

Z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku je zrejmé, že rozhodnutie je do značnej miery založené na výpovediach svedkov S. a P. (súčasť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku).

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní nie je možné zistiť, kto uvedených svedkov vypočúval (§ 261 ods. 3 Trestného poriadku).

Pri takom výsluchu sa má podľa naposledy označeného ustanovenia postupovať podľa § 132 Trestného poriadku. Podľa § 132 ods. 1 vety druhej Trestného poriadku sa musí svedkovi dať možnosť, aby súvisle opísal čo sám o veci vie, a odkiaľ sa dozvedel ním

uvádzané skutočnosti. Uvedený postup predchádza kladeniu otázok, eventuálne na hlavnom pojednávaní odstraňovaniu rozporov oproti skoršej výpovedi svedka.

Popísaný postup podľa zápisnice o hlavnom pojednávaní pri výsluchu svedka S. úplne absentuje. Bez ďalšieho (okamžite po začatí zložení prísahy) bola čítaná jeho skoršia výpoveď podľa § 264 ods. 1 Trestného poriadku, čo nemá oporu ani v tomto ustanovení (nebolo aký rozpor odstraňovať, keďže svedkovi nebola daná možnosť súvisle vypovedať).

Pri výsluchu svedka P. nebol postup podľa § 132 ods. 1 Trestného poriadku a v nadväznosti na to podľa § 264 ods. 1 Trestného poriadku reálne uplatnený.

Naposledy menovaný svedok na začiatku svojej výpovede uviedol, že si už nepamätá presne čo sa stalo, keď vypovedal v prípravnom konaní, vtedy to vedel najlepšie.

Ak svedok pri výsluchu na hlavnom pojednávaní uvedie, že si už presne nepamätá okolnosti, o ktorých má vypovedať, je potrebné ho vyzvať, aby napriek tomu najprv uviedol súvislý podpis dotknutých skutočností (§§ 261 ods. 3, 132 ods. 1 Trestného poriadku). Až potom môže byť na odstránenie rozporov oproti skoršej výpovedi svedka použitý postup predložením zápisnice o tejto výpovedi podľa § 264 Trestného poriadku.

Dodržanie takého postupu musí zabezpečiť predseda senátu (§ 253 ods. 1 Trestného poriadku) aj v prípade, že výsluch svedka vykonáva strana (§ 261 ods. 3 Trestného poriadku).

Navyše, podľa § 264 ods. 1 Trestného poriadku je možné svedkovi zápisnicu o jeho skoršej výpovedi predložiť len na návrh prokurátora, obžalovaného alebo jeho obhajcu (výnimku je možné pripustiť len pre prípad, že o vykonaní výsluchu rozhodol súd bez návrhu). Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní však nie je zrejmé, či bol návrh niektorou z vyššie uvedených osôb daný (podľa výslovného znenia zápisnice nebol). To by znamenalo neprípustný a kontradiktórnemu charakteru výsluchu odporujúci zásah samosudcu do dokazovania, resp. výsluchu svedka navrhnutého obžalobou.

Pokiaľ ide o prevyšujúcu časť dovolacej námietky o neúčasti obvineného, respektíve jeho obhajcu na výsluchu svedka S. v prípravnom konaní, je potrebné dať za pravdu krajskému súdu (odôvodneniu napadnutého rozsudku).

Obvinený po prevzatí uznesenia o vznesení obvinenia pri výsluchu 8. marca 2010 uviedol, že si obhajcu zatiaľ nevolí.

Splnomocnenie obhajcu, datované 7. marca 2010 bolo konajúcemu policajtovi doručené 11. marca 2010, teda na druhý deň po výsluchu svedka S., vykonaného 10. marca 2010. Táto výpoveď bola potom na hlavnom pojednávaní prečítaná.

Mohol byť teda rešpektovaný prístup obhajoby len ku úkonom po voľbe obhajcu, respektíve od momentu, keď nastali účinky zastupovania obhajcom, teda od doručenia splnomocnenia (§ 36 ods. 5 Trestného poriadku). Pokiaľ ide o obvineného, jeho účasť pri výsluchu svedka bola zabezpečená na hlavnom pojednávaní, v prípravnom konaní nebola taká účasť obligatórna v zmysle § 213 ods. 1 Trestného poriadku (nebol daný predpoklad nemožnosti vykonať výsluch v súdnom konaní, ktorý sa ani nenaplnil).

Ak by bola výpoveď z prípravného konania čítaná na odstránenie rozporov oproti výpovedi na hlavnom pojednávaní v súlade s § 264 Trestného poriadku (teda ak by k takej, procesne relevantnej výpovedi na hlavnom pojednávaní došlo), bol by svedok konfrontovaný s obsahom oboch výpovedí za účasti obvineného (obhajcu), s možnosťou kladenia otázok z ich strany, a to v rozhodujúcom štádiu konania (v súdnom konaní), teda pri tvorbe podkladov pre rozhodnutie súdu. Požiadavka kontradiktórnosti by teda bola splnená.

Ako však už bolo uvedené, výsluch na hlavnom pojednávaní nebol vykonaný v súlade so zákonom.

Vzhľadom na povahu chyby postupu pri výsluchu svedkov, ich opakovaný výsluch v súdnom konaní by bol len formálny. Dotknuté údaje, ktoré sú relevantné pre rozhodovanie súdu, už na hlavnom pojednávaní odzneli (čítaním výpovedí z prípravného konania a na jeho základe v odpovediach na preložené otázky) a nemá materiálny význam opätovným výsluchom overiť, či si ich svedkovia pamätajú, alternatívne opätovne čítať ich výpovede z prípravného konania.

Ide teda o procesnú chybu, ktorá nie v novom konaní po zrušení napadnutého rozhodnutia odstrániteľná. Pri opätovnom hodnotení dôkazov bude potrebné od výpovedí

svedkov P. a S. abstrahovať (neprihliadať na tieto výpovede) a vychádzať len z ostatných vykonaných dôkazov.

V konečnom dôsledku (bod III. dovolacieho podania), námietka nesprávnej právnej kvalifikácie prečinu výtržníctva z dôvodu nedostatku materiálneho korektívu (§ 10 ods. 2 Trestného zákona), ktorá smeruje k splneniu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nie je preskúmateľná. Dovolací súd nemôže splniť prieskumnú povinnosť, keďže hodnotenie správnosti právnej kvalifikácie sa viaže na zistený skutok a skutkové zistenia sú založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané v súlade so zákonom.

Na základe vyššie uvedených okolností postupoval najvyšší súd v zmysle výroku tohto rozsudku, pri použití tam uvedených v ustanovení.

Bude úlohou krajského súdu opätovne prerokovať odvolanie obvineného pri viazanosti právnym názorom dovolacieho súdu (§ 391 ods. 1 Trestného poriadku).

Dovolací súd rozhodol v zmysle § 382a Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil (článok 142 ods. 3 ústavy Slovenskej republiky).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 18. júna 2013

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Libor Duľa

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Libuša Jánošíková